

Opetus- ja kulttuuriministeriön tulossuunnitelma 2021

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2021:1

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2021:1

Opetus- ja kulttuuriministeriön tulossuunnitelma 2021

Opetus- ja kulttuuriministeriö

ISBN PDF: 978-952-263-868-7

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2021

Kuvailulehti

Julkaisija	Opetus- ja kulttuuriministeriö	8.1.2021
Tekijät		
Julkaisun nimi	Opetus- ja kulttuuriministeriön tulossuunnitelma 2021	
Julkaisusarjan nimi ja numero	Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2021:1	
Diaarinumero	VN/27556/2020	Teema Hallinto
ISBN PDF	978-952-263-868-7	ISSN PDF 1799-0351
URN-osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-868-7	
Sivumäärä	30	Kieli suomi
Asiasanat	tulossuunnitelmat, hallinto, tulostavoitteet, resurssit, toiminnan ja talouden suunnittelu	
Tiivistelmä	<p>Opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisee vuosittain tulossuunnitelman, joka ohjaa ministeriön tulevan vuoden toimintaa. Opetus- ja kulttuuriministeriön tulossuunnitelma 2021 perustuu kansliapäällikön ja osastojen sekä toimintayksiköiden kanssa marraskuussa 2020 käytyihin tuloskeskusteluihin, joissa on sovittu vuoden 2021 toimintaa koskevat linjaukset. Linjaukset koskevat sekä ministeriön ja hallinnonalan yhteisiä tavoitteita että toimialakohtaisia tavoitteita. Tulossuunnitelma sisältää myös ministeriön muiden toimintamenojen resurssikehyksen vuodelle 2021 sekä arvion toiminnan riskeistä.</p> <p>Tulossuunnitelma on käsitelty kansliapäällikön johtoryhmässä 3.12.2020.</p>	
Kustantaja	Opetus- ja kulttuuriministeriö	
Julkaisun jakaja/myynti	Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi Julkaisumyynti: vnjulkaisumyynti.fi	

Presentationsblad

Utgivare	Undervisnings- och kulturministeriet	8.1.2021	
Författare			
Publikationens titel	Undervisnings- och kulturministeriets resultatplan 2021		
Publikationsseriens namn och nummer	Undervisnings- och kulturministeriets publikationer 2021:1		
Diarienummer	VN/27556/2020	Tema	Förvaltning
ISBN PDF	978-952-263-868-7	ISSN PDF	1799-0351
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-868-7		
Sidantal	30	Språk	finska
Nyckelord	verksamhets- och ekonomiplanering, resultatplaner, förvaltning, resultatmål, resurser		
Referat	<p>Undervisnings- och kulturministeriet publicerar årligen en resultatplan som styr ministeriets verksamhet under det kommande året. Undervisnings- och kulturministeriets resultatplan 2021 baserar sig på resultatdiskussioner mellan kanslichefen, avdelningarna och verksamhetsenheterna i november 2020. Vid dessa diskussioner enades det om riktlinjer för verksamheten 2021. Riktlinjerna gäller såväl ministeriets och förvaltningsområdets gemensamma mål som sektorspecifika mål. I resultatplanen ingår också en resursram för ministeriets övriga omkostnader för 2021 och en bedömning av riskerna i verksamheten.</p> <p>Resultatplanen behandlades i kanslichefens ledningsgrupp den 3 december 2020.</p>		
Förläggare	Undervisnings- och kulturministeriet		
Distribution/ beställningar	Elektronisk version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Beställningar: vnjulkaisumyynti.fi		

Description sheet

Published by	Ministry of Education and Culture	8 January 2021	
Authors			
Title of publication	Ministry of Education and Culture Performance Plan for 2021		
Series and publication number	Publications of the Ministry of Education and Culture, Finland 2021:1		
Register number	VN/27556/2020	Subject	Administration
ISBN PDF	978-952-263-868-7	ISSN (PDF)	1799-0351
Website address (URN)	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-868-7		
Pages	30	Language	Finnish
Keywords	operational and financial planning, performance plans, administration, performance targets, resources		
Abstract	<p>The Ministry of Education and Culture publishes an annual performance plan that guides the activities of the Ministry in the coming year. The performance plan for 2021 of the Ministry of Education and Culture is based on performance discussions with the Permanent Secretary and the Ministry's departments and units held in November 2020, in which the guidelines for activities in 2021 were established. The guidelines apply to both the common objectives of the Ministry and its administrative branch as well as to the sector-specific objectives. The performance plan also includes a framework for resources for the Ministry's other operational expenditure for 2021 and an estimate of the risks involved.</p> <p>The performance plan was discussed in the Permanent Secretary's senior management group on 3 December 2020.</p>		
Publisher	Ministry of Education and Culture, Finland		
Distributed by/ publication sales	Online version: julkaisut.valtioneuvosto.fi Publication sales: vnjulkaisumyynti.fi		

Sisältö

1 Johdanto	9
2 Tulossuunnitelman lähtökohdat	10
3 Opetus- ja kulttuuriministeriön yhteiset tavoitteet	12
4 Toimialakohtainen politiikkaosa	15
4.1 Varhaiskasvatusta, perusopetusta ja vapaata sivistystyötä koskevat linjaukset	15
4.2 Lukiokoulutusta ja ammatillista koulutusta koskevat linjaukset	16
4.3 Korkeakoulu- ja tiedepolitiikkaa koskevat linjaukset	17
4.4 Kulttuuri- ja taidepolitiikkaa koskevat linjaukset	18
4.5 Nuoriso- ja liikuntapolitiikkaa koskevat linjaukset	19
4.6 Muut toimialakohtaiset linjaukset	21
5 Resurssit	24
6 Riskit	25
Liitteet	26
Liite 1. Muiden toimintamenojen resurssisuunnitelma 2021	26
Liite 2. Hallinnonalan ja ministeriön riskit	27

1 Johdanto

Opetus- ja kulttuuriministeriön tulossuunnitelma 2021 perustuu kansliapäällikön sekä osastojen ja toimintayksiköiden kanssa marraskuussa 2020 käytyihin tuloskeskusteluihin, joissa on sovittu keskeiset vuoden 2021 toimintaa koskevat linjaukset. Tulossuunnitelma on käsitelty kansliapäällikön johtoryhmässä 3.12.2020.

Tulossuunnitelma sisältää resurssikehyksen vuodelle 2021.

2 Tulossuunnitelman lähtökohdat

Opetus- ja kulttuuriministeriön yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan ja hallituksen toimintasuunnitelmaan, opetus- ja kulttuuriministeriön strategiaan 2030 sekä toimialojen strategioihin, toimintaohjelmiin tai vastaaviin suunnitelmiin. Ministeriön sisäistä toimintaa koskevat tavoitteet perustuvat ministeriön strategian lisäksi henkilöstömenojen sopeuttamissuunnitelmaan vuosille 2020–2023 sekä ministeriössä käynnissä olevaan laadunhallinta- ja muuhun kehittämistyöhön. Lokakuussa 2020 toteutetun CAF-itsearviointin tulokset on otettu tavoitteissa huomioon. Opetus- ja kulttuuriministeriön yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja sisäisen toiminnan yhteiset tavoitteet koskevat kaikkia osastoja ja toimintayksiköitä.

Ministeriön strategian 2030 mukaisesti opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa yhteiskunnan sivistysperustasta. Rakennamme sivistystä tiedolla, taidolla ja tunteella. Toiminnallamme vaikutamme siihen, että

- kaikkien kyvyt ja osaaminen vahvistuvat
- luova, tutkiva ja vastuullinen toiminta uudistaa yhteiskuntaa
- merkityksellisen elämän edellytykset turvataan yhdenvertaisesti

Tavoitteiden saavuttamiseksi toimimme avoimesti, vastuullisesti ja luottamusta rakentaen.

Hallitusohjelman linjausten mukaisesti hallituskauden keskeisiä kehittämisen painopisteitä ja hankkeita ovat:

- koulutus- ja osaamistason nostaminen
- oppivelvollisuuden laajentaminen
- jatkuvan oppimisen uudistus
- koulutuspoliittinen selonteon valmistelu
- lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen
- TKI-tiekartan toteutus
- taiteen, kulttuurin ja luovien alojen edistäminen sekä
- sivistyspalveluiden saavutettavuuden edistäminen.

Koronapandemia vaikuttaa ministeriön toimintaan merkittävästi myös vuonna 2021.

Edellä mainitut keskeiset kehittämishankkeet toteutetaan ministeriön osastojen ja toimintayksiköiden sekä hallinnonalan ja sidosryhmien yhteistyönä.

3 Opetus- ja kulttuuriministeriön yhteiset tavoitteet

Hallitusohjelmasta tulevat yhteiset tavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriön yhteiskunnallista vaikuttavuutta koskevat yhteiset tavoitteet koskevat kaikkia ministeriön osastoja ja toimintayksiköitä sekä koko hallinnonalaan. Tavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan ja hallituksen toimintasuunnitelmaan sekä ministeriön strategiaan 2030. Ministeriön sisäistä toimintaa koskevat tavoitteet perustuvat lisäksi ministeriön laadunhallintatyöhön sekä osastojen ja yksiköiden näkemyksiin sisäisen toiminnan kehittämisestä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala ja sen virastot edistävät toiminnallaan seuraavia tavoitteita:

- Työllisyysaste nousee 75 prosenttiin.
- Koulutus- ja osaamistaso nousee.
- Oppimiserot kaventuvat ja koulutuksellinen tasa-arvo lisääntyy.
- Koulutus rakentaa yhteiskunnallista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.
- Lapset ja nuoret voivat hyvin. Nuorten syrjäytyminen vähenee ja nuorten osallisuus kasvaa.
- Kansalaisten yhdenvertaisuus, tasa-arvo, yhdenvertaiset oikeudet, demokratia ja osallisuus sekä luottamus yhteiskunnan instituutioihin vahvistuvat.
- Yhteiskunnan ja kansalaisten hyvinvointi, lapsi- ja perheystävällisyys sekä ikäystävällisyys vahvistuvat ja eriarvoisuus yhteiskunnassa vähenee.
- Maahanmuuttajien integroituminen yhteiskuntaan vahvistuu.
- Kulttuuripalvelut ovat paremmin saavutettavissa ja kulttuurin toimintaedellytykset ovat vahvistuneet.
- Liikunnallinen kokonaisaktiivisuus nousee kaikissa ryhmissä ja ulkoilun ja arkiliikkumisen edellytykset paranevat.
- Suomi on kansainvälisesti houkutteleva paikka opiskella, tutkia ja investoida.

- Suomi kehittyy tutkimus- ja innovaatioympäristönä sekä aineettomat ja aineelliset investoinnit lähtevät kasvuun.
- Osaaminen ja jatkuva oppiminen vahvistavat turvaa työn murroksessa.
- Luovien alojen työpaikat lisääntyvät, osuus BKT:sta nousee ja työntekijöiden työskentelyedellytykset paranevat.
- Suomi tunnetaan teknologisen kehityksen, innovatiivisten hankintojen ja kokeilukulttuurin edelläkävijänä.
- Kestävä kehitys on toiminnan perusta ja Suomi on hiilineutraali vuonna 2035.
- Monenkeskinen yhteistyö ja globaali vastuu vahvistuvat.
- Kansalaislähtöisiä julkisia palveluita kehitetään. Edistetään digitaalisia palveluita ja esteettömyyttä sekä selkeää hallinnollista kieltä.
- Poikkihallinnollinen yhteistyö julkisessa hallinnossa vahvistuu.
- Tietopolitiikan johtamista vahvistetaan. Julkisen tiedon avoimuus lisääntyy.
- Henkilöstöjohtamisen uudistusohjelman toteutusta tuetaan siten, että parannetaan valtion kilpailukykyä työnantajana sekä valmistaudutaan suureen rekrytointitarpeeseen.

OKM 2030-strategiasta tulevat yhteiset tavoitteet

Ministeriön strategian 2030 mukaisesti ministeriö vahvistaa sivistystä tiedolla, taidolla ja tunteella. Ministeriön toiminnassa korostuu avoin, vastuullinen ja luottamusta rakentava toimintatapa.

Ministeriö vaikuttaa toiminnallaan siihen, että

- kaikkien kyvyt ja osaaminen vahvistuvat
- luova, tutkiva ja vastuullinen toiminta uudistaa yhteiskuntaa
- merkityksellisen elämän edellytykset turvataan yhdenvertaisesti.

Muut hallinnonalan yhteiset tavoitteet

Koronapandemia:

- Tuetaan ministeriön toimialojen ja toimijoiden selviämistä koronapandemian aiheuttamista seurauksista.

Kestävä kehitys ja terveet tilat:

- Ministeriö edistää aktiivisesti Agenda 2030-ohjelman ja Terveet tilat 2028-ohjelman tavoitteiden toteutumista toiminnassaan.

Ministeriön sisäistä toimintaa koskevat tavoitteet

- Toteutetaan opetus- ja kulttuuriministeriön strategiaa 2030 sen linjausten mukaisesti. Strategia otetaan huomioon kaikessa ministeriön toiminnassa. Osastojen ja toimintayksiköiden toiminnalla, ministeriön laadunhallintatyöllä sekä yhteistyöryhmien toiminnalla tuetaan ministeriön strategian toimeenpanoa.
- Vahvistetaan osaamista ministeriön strategisten tavoitteiden suuntaisesti. Toteutetaan ministeriössä osaamiskartoitus ja toimeenpannaan siitä saadut tulokset. Osaamisen kehittämisen seuranta vahvistetaan. Kehitetään yhteiset toimintatavat, joilla osaamista ja voimavaroja voidaan ministeriössä hyödyntää joustavasti tai kohdentaa uudelleen. Uudistetaan työnkuvia.
- Vahvistetaan työhyvinvointia ja henkilöstön jaksamista. Ennakoidaan ja priorisoidaan valmisteltavia asioita työkuormituksen hallitsemiseksi ja toiminnan vaikuttavuuden lisäämiseksi.
- Jatketaan laatutyötä. Kehitetään toimintakulttuuria ja toimintatapoja. Lisätään avoimuutta, tiedonkulkua, asiantuntemuksen jakamista sekä yhdessä tekemisen tapoja ja laajapohjaista valmistelua tukevia työskentelytapoja. Yhteistyöryhmien ja niiden välistä toimintaa vahvistetaan ja tehdään näkyvämmäksi ja tiedonkulkua vahvistetaan. Jatketaan prosessien kehittämistyötä. Laaditaan toimintapolitiikkaprosessi. Selkeytetään laadunhallinnan tavoitteita osastoilla tehtävän CAF-työn vahvistamiseksi.
- Vahvistetaan tietoon perustuvaa toimintaa. Vahvistetaan tietopohjaa ja analyysikapasiteettia ministeriön toiminnan tueksi. Toteutetaan sidosryhmäkysely. Kehitetään palautekanavia tai tapoja saada tietoa sidosryhmiltä. Kehitetään ministeriön toiminnan seurantajärjestelmiä. Kaikessa toiminnassa dokumentaatiota vahvistetaan. Kehitetään sidosryhmäviestinnän malleja ja toimintatapoja sekä työyhteisöviestintää.
- Kehitetään ministeriön johtamista. Arvioidaan johtamista. Kehitetään yhtenäisiä johtamisen periaatteita ja toimintatapoja.
- Toteutetaan ministeriön työympäristöuudistus siten, että se tukee ministeriön avointa ja luottamuksellista toimintakulttuuria, yhtenäisten toimintatapojen ja yhteistyön vahvistumista ja parantaa ministeriön toiminnan laatua. Sovitaan monitilassa työskentelyn toimintatavoista. Valmistaudutaan monitoimitiloihin siirtymiseen ja työn tekemisen tapojen muutokseen hallitusti ja hyvissä ajoin. Fyysisten tilojen lisäksi huomioidaan teknisen toimintaympäristön tuki yhteistyölle ja yhteisöllisyyden vahvistamiselle sekä otetaan käyttöön niitä tukevia palveluja. Varmistetaan tuki etätöiden ja paikkariippumattoman työn tekemiselle.

Osastojen, toimintayksiköiden ja yhteistyöryhmien toiminta tukee edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamista.

4 Toimialakohtainen politiikkaosa

4.1 Varhaiskasvatusta, perusopetusta ja vapaata sivistystyötä koskevat linjaukset

Toiminnan painopisteet vuonna 2021 ovat:

- **Toimeenpannaan vaikuttavasti ja osallistavasti Oikeus oppia -kehittämishjelmaa politiikkavalmistelun, valtionavustuskokonaisuuden, tutkimusyhteistyön ja arvioinnin osalta.**
 - Valmistellaan Oikeus oppia -ohjelman toimeenpanoa koskevia valtakunnallisia politiikka- ja kehittämiskokonaisuuksia sekä valmistellaan kehittämishjelmalle seurantahanke yhteistyössä OECD:n kanssa. Toteutetaan monipuolista ja osallistavaa sidosryhmä-, asiantuntija- ja tutkijayhteistyötä.
- **Tasoitetaan ja kavennetaan koronaepidemian vaikutuksia oppimiseen ja hyvinvointiin. Varmistetaan toimialan toimintaedellytykset muuttuvissa tilanteissa.**
 - Varmistetaan tarvittavin toimenpitein toimialan toimintaedellytykset koronaepidemian jatkuessa. Seurataan epidemian vaikutuksia oppimiseen, varhaiskasvatukseen, perusopetuksen ja vapaan sivistystyön järjestämiseen, hyvinvointiin ja tuen tarpeeseen. Valmistellaan tarvittavia toimenpiteitä sekä lainsäädännön, rahoituksen että politiikkatoimien osalta. Varmistetaan, että hallinnonalojen sekä Avien ja opetuksen järjestäjien ja sidosryhmien välinen yhteistyö ja ennakointi toteutuu laadukkaasti.

- **Toimeenpannaan oppivelvollisuuden laajentamiseen ja jatkuvan oppimisen edistämiseen liittyvät toimet osaston toimialalla.**
 - Varmistetaan tarvittavin toimenpitein oppivelvollisuuden laajentamisen menestyksellä ja vaikuttava toimeenpano erityisesti osaston toimialan tehtävien, kuten tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen toimeenpanon, uuden nivelvaiheen kokonaisuuden (TUVA) sekä vapaan sivistystyön osalta. Osallistutaan jatkuvan oppimisen kokonaisuuden toimeenpanoon erityisesti digitaalisen kokonaisuuden ja vapaan sivistystyön osalta.
 - Valmistellaan HE oppilas- ja opiskelijahuollon kuraattorien ja psykologien henkilöstömitoituksista.

- **Valmistellaan muut hallitusohjelman toimeenpanoon ja koulutuspoliittisen selonteon toimeenpanoon ja toteutukseen liittyvät kokonaisuudet.**

4.2 Lukiokoulutusta ja ammatillista koulutusta koskevat linjaukset

Toiminnan painopisteet vuonna 2021 ovat:

- Toimeenpannaan oppivelvollisuuden laajentaminen.
- Osallistutaan jatkuvan oppimisen uudistuksen valmisteluun ja toimeenpanoon.
- Toteutetaan Oikeus osata – ammatillisen koulutuksen laadun ja tasa-arvon kehittämissuunnitelmaa.
- Suunnitellaan ja käynnistetään lukiokoulutuksen laatuohjelma.
- Toteutetaan opinto-ohjauksen kehittämissuunnitelmaa.
- Valmistellaan suomi ja ruotsi toisena kielenä -toimenpideohjelma yhteistyössä muiden osastojen kanssa.
- Loppuunsaatetaan saamen kielten ja saamenkielisen opetuksen kehittämistyöryhmän työskentely ja osallistutaan toimenpiteiden toteuttamiseen yhteistyössä muiden osastojen kanssa.

4.3 Korkeakoulu- ja tiedepolitiikkaa koskevat linjaukset

Toiminnan painopisteet vuonna 2021 ovat:

- **Jatkuvan oppimisen uudistukseen osallistuminen**
 - Toimeenpannaan jatkuvan oppimisen tiekarttaa kehittäen korkeakoulujärjestelmää ja palveluympäristöä oppijan ja jatkuvan oppimisen alustaksi.
 - Jatkuvan oppimisen digitaalisen palveluympäristön kehittäminen.
 - Kannustetaan korkeakouluja avaamaan koulutustarjontaansa mahdollisimman laajasti muillekin kuin omille tutkinto-opiskelijoilleen sekä järjestämään opetusta yhteistyössä.
 - Luodaan lyhyen ja pitkän aikavälin keinoja osaamispulaan vastaamiseksi.
 - Ennakoidaan tulevaisuuden koulutustarpeita työelämälähtöisesti TKE-neuvoston linjauksia hyödyntäen.

- **Koulutus- ja osaamistason nostaminen**
 - Nostetaan korkeakoulutettujen määrää siten, että vuoteen 2030 mennessä 50 % 25–34-vuotiaista on suorittanut korkeakoulututkinnon.
 - Laaditaan korkeakoulutuksen saavutettavuussuunnitelma.
 - Sujuvoitetaan ulkomaalaisten opiskelijoiden ja henkilöstön lupakäytäntöjä.
 - Toteutetaan koulutuspoliittisen selonteon linjauksia.
 - Edistetään koulutusperäistä maahanmuuttoa. Laaditaan koulutus- ja työperäisen maahanmuuton tiekartta vuoteen 2035.
 - Korkeakoulutuksen digitalisen palveluympäristön ja sitä tukevan korkeakoulupedagogisen ja ohjausosaamisen kehittäminen.

- **TKI-toiminnan kehittäminen kohti 4 % bkt-tavoitetta**
 - Toimeenpannaan TKI-tiekartan toimenpiteitä, joilla edetään kohti vuoden 2030 tavoitetta t&k-toiminnan 4 % osuudesta bruttokansantuotteesta.
 - Valmistellaan ja toimeenpannaan Suomen kestävän kasvun ohjelman (elpymissuunnitelma) toimenpiteitä koulutus-, tutkimus- ja innovaatio-toiminnan osalta.
 - Vahvistetaan hallinnonrajat ylittävää TKI-politiikkojen koordinaatiota.
 - Kehitetään tutkimusympäristöjä ja tutkimusinfrastruktuuria kilpailukyvyyn ja vetovoiman vahvistamiseksi. Hyödynnetään eurooppalaisen yhteistyön (ml. EuroHPC) tuomat mahdollisuudet.
 - Tutkimus- ja innovaationeuvoston toiminnan valmistelu ja tukeminen.
 - Tutkitun tiedon teemavuoden 2021 toteuttaminen yhteistyössä Suomen Akatemian ja TSV:n kanssa: tehdään näkyväksi tutkitun tiedon merkitystä ja vaikuttavuutta yhteiskunnassa.

- Strateginen kansainvälinen markkinointi ja tiedediplomatia erityisesti TFK-maissa. Toiminnan kohdemaita ovat Yhdysvallat, Intia, Afrikan manner ja Kaakkois-Aasia. Lisäksi muodostetaan kansalliset yhteiset linjaukset yhteistyön kehittämiseksi Kiinan kanssa.
- **Korkeakoulujen ja tiedelaitosten sopimuskauden 2021–2024 toteuttaminen ja muut asiat**
 - Käynnistetään vuosina 2022/2023 toteutettavan korkeakoulujen välitarkastelun valmistelu.
 - Tuetaan Unifin ja Arenen digivision toimeenpanoa.
 - Käynnistetään korkeakoulujen kansainvälisyysohjelman 2021–2024 globaaliosion sekä Talent Boost -palvelulupausten toimet.
 - Tuetaan korkeatasoista, tiedettä uudistavaa tutkimusta, jota tehdään Suomen Akatemian lippulaivaohjelmassa tiiviissä yhteistyössä eri alojen toimijoiden kanssa.

4.4 Kulttuuri- ja taidepolitiikkaa koskevat linjaukset

Toiminnan painopisteet vuonna 2021 ovat:

- **Luova työ ja tuotanto: Taiteellisen ja muun luovan työn tekemisen edellytykset parantuvat ja tuotannon sekä jakelun muodot monipuolistuvat.**
 - Kehitetään taiteilijoiden ja taiteen asemaan vaikuttavia tuki- ja edistämisyjärjestelmiä:
 - Vakiinnutetaan taiteilijoiden näyttelypalkkiojärjestelmä.
 - Selvitetään kuvataiteen ja kuvataiteilijoiden asemaa osana taide- ja taiteilijapolitiikkaa.
 - Annetaan HE kirjailijoiden ja kääntäjien apurahalain uudistamisesta.
 - Viimeistellään VN:n arkkitehtuuripoliittinen ohjelma.
 - Aloitetaan Taiteen edistämiskeskuksen ja vertaisarviointia tekevien luottamuselinten toiminnan ja rakenteen uudistaminen.
 - Kehitetään yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa luovien alojen toimintaedellytyksiä ja kasvua toteuttamalla luovan talouden tiekartan mukaisia toimia.
 - Valmistellaan vuoden 2019 tekijänoikeusdirektiiveistä johtuvat muutokset tekijänoikeuslainsäädäntöön ja kehitetään tekijänoikeuden infrastruktuuria.

- **Osallisuus ja osallistuminen: Osallisuus kulttuuriin lisääntyy ja eri väestöryhmien erot osallistumisessa kaventuvat.**
 - Kehitetään taide-, kulttuuri- ja kirjastopalveluja siten, että niitä on saatavilla eri väestöryhmien tarpeisiin. Tavoitteena on, että palvelujen tarjonta ja käyttö palaavat koronapandemiaa edeltäneelle tasolle ja että käyttöön otetaan uusia digitaalisia ja muita palvelu- ja toimintatapoja.
 - Vahvistetaan kulttuurisen moninaisuuden toteutumista taiteen ja kulttuurin sisällöissä ja palveluissa sekä toimialan toimijarakenteissa joulukuussa 2020 valmistuvien työryhmäehdotusten pohjalta.
 - Juurrutetaan taiteen ja kulttuurin harrastamista koulupäivän yhteyteen osana Suomen mallin toteuttamista sekä taide- ja kulttuuripalvelu-toimintaa osaksi sosiaali- ja terveydenhuoltoa.

- **Kulttuurin perusta ja jatkuvuus: Kulttuurin perusta on vahva ja elinvoimainen.**
 - Toteutetaan EU:n elpymis- ja palautustukivälineeseen sisältyviä taiteen ja kulttuurin toimialan toimia.
 - Valmistellaan esittävän taiteen valtiosuusjärjestelmän toimeenpano siten, että järjestelmä tulee voimaan 1.1.2022 ja tehdään uudistetun järjestelmän mukaiset valtiosuus päätökset.
 - Valmistellaan HE muinaismuistolain uudistamiseksi.
 - Laaditaan VN:n kulttuuriperintöstrategia.
 - Valmistellaan uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon perustamista.
 - Selvitetään kansallisten taidelaitosten asemaa ja rahoitusta.
 - Kehitetään taiteen ja kulttuurin toimialan tilasto- ja tietoperustaa sekä valtion että kuntien toiminnan osalta.

4.5 Nuoriso- ja liikuntapolitiikkaa koskevat linjaukset

Toiminnan painopisteet vuonna 2021 ovat:

- Varaudutaan veikkauksen tuottojen alenemisesta aiheutuviin toimiin yhteistyössä muiden osastojen kanssa.
- Toimeenpannaan harrastustoiminnan Suomen mallia yhteistyössä muiden osastojen kanssa.

Opintotuki

- **Kehitetään opintotukea yhdenvertaisten opiskelumahdollisuuksien edistämiseksi.**
 - Valmistellaan covid-19-epidemista aiheutuvat tarpeelliset muutokset opintotukilakiin ja annetaan sitä koskeva hallituksen esitys kevätistunto-kaudella 2021 eduskunnalle.
 - Varmistetaan opintotuen muutoksenhauille hyvät ja toimivat edellytykset.
 - Osallistutaan sosiaaliturvan kokonaisuudistukseen. Selvitetään edellytyksiä kehittää opintotukea jatkuvan oppimisen edistämiseksi.

Liikunta

- **Liikunnallisen kokonaisaktiivisuuden lisääminen ja kansalaistoiminnan edellytysten vahvistaminen.**
 - Valmistaudutaan toiminnan sopeuttamiseen sekä tehdään priorisointisuunnitelma liikunnan määrärahojen mahdollisesti laskiessa.
 - Kehitetään CAF -laatutyön osana valtionavustuksiin liittyvää vaikuttavuuden arviointia sekä resurssi ja informaatio -ohjausta. Kehitetään tavoiteohjausta keskeisten toimijoiden osalta (mm. Olympia-komitea, Paralympiakomitea, liikunnan koulutuskeskukset sekä liikuntatieteen yhteisöt).
 - Tehdään urheilun yhteiskunnallisen aseman nostamista liikuntapolitiikan koordinaatioelimen (LIPOKO) sekä liikkuvat-ohjelmien avulla. Lisäksi edistetään liikunnallista elämäntapaa ja kokonaisaktiivisuutta kaikissa ikäryhmissä. Vahvistetaan urheilun ja liikunnan eettistä arvopohjaa sekä seurataan ja kehitetään siihen liittyvää toimintaa.

Nuoriso

- **Tuetaan nuorten kasvu- ja elinoloja ja heitä koskevaa tiedontuotantoa sekä edistetään nuorten kansalaistoimintaa**
 - Toimeenpannaan valtakunnallista nuorisotyön ja -politiikan ohjelmaa vuosille 2020—2023 sekä tavoiteohjataan ohjelman mukaisia nuorisoalan osaamiskeskuksia.
 - Kehitetään nuorisotoimialan tutkimusta ja tiedontuotantoa nuorisotyön ja nuorisopoliittisen päätöksenteon tueksi. Parannetaan Nuorisotilastot.fi -palvelun tunnettuutta ja palvelun tietopohjaa.

- Valmistellaan nuorisolain päivitys erityisesti avustusprosessien sujuvuuden näkökulmasta; kehitetään valtionavustusten prosesseja sekä valtionavustusten vaikutusten arviointia.

4.6 Muut toimialakohtaiset linjaukset

Hallintoyksikköä koskevat linjaukset

Toiminnan painopisteet vuonna 2021 ovat:

- Jatketaan Meritullinkatu 1:tä ja Meritullinkatu 10:ä koskevan toimitilahankkeen toteutusta yhteistyössä VNK:n ja Senaatti-kiinteistöjen kanssa.
- Toteutetaan Osaavan käyttöönotto ja osaamiskartoitus.
- Uudistetaan ja vakiinnutetaan ministeriön ja sen hallinnonalan tiedonhallinnan ohjauskäytännöt yhteistyössä osastojen ja virastojen kanssa (hankesalkku).
- Valmistaudutaan uuden valtionavustusjärjestelmän käyttöönottoon.
- Valmistellaan kansallinen hankintastrategian edellyttämä hallinnonalan toimintasuunnitelma yhteistyössä muiden toimintayksiköiden ja hallinnonalan virastojen kanssa.

Talouslyksikköä koskevat linjaukset

Toiminnan painopisteet vuonna 2021 ovat:

- *Suunnittelu:* JTS- ja talousarvioesitysten valmistelu, koordinointi, talouden ja rahoituksen asiantuntemuksen varmistaminen sekä niitä koskevien prosessien kehittäminen
- *Toteuttaminen:* Valtionosuusjärjestelmän sekä taloushallinnon koordinointi ja kehittäminen sekä palvelukyvyn ja jatkuvuuden varmistaminen.
- *Tarkastus ja valvonta:* Valtionavustusten taloustarkastuksen ja valtionosuuksia koskevan tarkastustoiminnan toteuttaminen ja menetelmien kehittäminen.
- *Muut tavoitteet*
 - Ministeriön toimintamenojen sopeuttamisohjelman toteuttamiseen ja seurantaan osallistuminen sekä siihen liittyvän asiantuntemuksen varmistaminen.
 - Rahapelitoiminnan tuottojen alenemisesta aiheutuvaan valmistelutyöhön osallistuminen.

- Kuntien rahoitus- ja muun ohjausjärjestelmän uudistamistyöhön osallistuminen.

Kansainvälisten asiain sihteeristöä koskevat linjaukset

Toiminnan painopisteet vuonna 2021 ovat:

EU- ja monenkeskinen yhteistyö

- Toteutetaan onnistuneesti pohjoismaisen ministerineuvoston puheenjohtajuus kestävän kehityksen teemalla.
- Uuden ohjelmakauden käynnistyessä edistetään EU-ohjelmien hyvää tuntemusta, ohjelmien välistä synergiaa ja tehokasta hyödyntämistä. Vaikutetaan komission työhön siten, että toimialan kysymysten käytännöllinen merkitys kasvaa (esimerkiksi aloite eurooppalaisesta koulutusalueesta vuoteen 2025 mennessä). Toimeenpannaan sovittava tuleva suhde Britannian kanssa toimialan kysymysten osalta.
- Unescon hallintoneuvostossa vaikutetaan järjestön keskipitkän aikavälin strategian ja ohjelma- ja budjettikauden sisältöön siten, että niissä vahvistuu ihmisoikeusperustaisuus, Agenda 2030:n tavoitteet, tasa-arvon edistäminen, sananvapaus, sääntöpohjainen kansainvälinen järjestelmä sekä kansalaisyhteiskunnan merkitys. Suomi tukee Islannin vaalikampanjatyötä seuraajakseen hallintoneuvostossa ja ajaa samalla Suomen ehdokkuutta YK:n ihmisoikeusneuvostoon.

Kahdenvälinen yhteistyö ja globaali vaikuttavuus

- Vastauksena toimintaympäristössä vuoden 2020 aikana tapahtuneisiin muutoksiin jatketaan kahdenväliseen yhteistyöhön liittyvien käytänteiden uudistamista. Muun muassa osaamista kehittämällä varaudutaan virtuaalisten tapaamisten aikaisempaa suurempaan rooliin ja niiden monipuoliseen hyödyntämiseen eri tasoilla myös tulevaisuudessa.
- Jatketaan toimia globaalien oppimisen kriisin ratkaisujen edistämiseksi tiiviissä yhteistyössä kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa.
- Vahvistetaan ministeriön kansainvälistä viestintää Suomen tunnettuuden ja houkuttavuuden parantamiseksi tieteen, tutkimuksen sekä koulutuksen alueilla, erityisesti digitaalista osaamista hyödyntäen ja painottaen. Tuetaan yhteistä kansallista maakuvaustyötä Future Skills -tematiikan puitteissa.

Viestintäyksikköä koskevat linjaukset

Toiminnan painopisteet vuonna 2021 ovat:

- Avoin, oikea-aikainen ja selkeä koronapandemian hoitoon liittyvä viestintä
- Hallitusohjelman viestintä, erityisenä painopisteenä hallituksen suuret hankkeet
- Sosiaalisen median taitojen lisääminen ministeriössä
- Ministeriön remontin ja muuton tukeminen viestinnällä
- Viittomakielisen sisällön tuottaminen verkkosivuille
- Työyhteisöviestinnän kehittäminen (ml. työnantajakuva)

5 Resurssit

Opetus- ja kulttuuriministeriön resurssit vuodelle 2021 käyvät ilmi liitteestä 1.

6 Riskit

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi ja seuraa säännöllisesti hallinnonalan ja ministeriön toimintaan kohdistuvia riskejä osana ministeriön johtamista. Vuoden 2021 toimintaa koskevat riskit ja riskitasot on esitetty liitteessä 2.

Liite 1. Muiden toimintamenojen resurssisuunnitelma 2021

Osasto/yksikkö	POL.	KPE	KAS	VIY	ST	HAL	TAL	VAPOS	LAMOS	KTPO	KUPO	NUOLI	Yht.
Henkilömäärä		21	19	10	1	16	15	30	28	42	44	27	253
HTV määrä		21	16	10	1	16	15	35		42	40,25	26,75	223
Menolaji	Määrä- raha	Määrä- raha	Määrä- raha	Määrä- raha	Määrä- raha	Määrä- raha	Määrä- raha	Määrä- raha	Määrä- raha	Määrä- raha	Määrä- raha	Määrä- raha	Määrä- raha
Työhyvinvointi, 120 €/hlö		2 520	2 280	1 200	120	1 920	1 800	4 200	3 360	5 040	5 280	3 240	30 960
Henkilöstön kehittäminen 120 €/hlö		2 520	2 280	1 200	120	1 920	1 800	4 200	3 360	5 040	5 280	3 240	30 960
Painatuspalvelut (säädös- ym. painatukset)		-	8 000	10 000	-	1 000	-	45 000	10 000	12 500	13 410	2 000	101 910
Ravitsemispalvelut		-	4 000	2 000	-	2 900	3 000	15 000	8 000	3 700	37 400	23 500	99 500
Matkustus		21 000	2 500	5 000	5 000	3 500	15 000	35 000	10 000	23 500	32 600	20 450	173 550
Voimassa oleviin sopimuksiin perustuvat palve- lujen hankinnat		-	6 000	27 500	-	621 800	350 000	15 000	0	0	20 370	1 200	1 041 870
Muut menokohteet	100 000	50 000	14 500	131 000	5 000	324 850	113 000	30 000	3 000	14 000	344 190	25 510	1 155 050
Tulot													
Yhteensä	100 000	76 040	39 560	177 900	10 240	957 890	484 600	148 400	37 720	63 780	458 530	79 140	2 633 800

Liite 2. Hallinnonalan ja ministeriön riskit

Kuvaus	Ennalta ehkäisevät tai vaikutuksia vähentävät toimenpiteet	Riskitaso*	Vastuutahot**
Toimintaympäristön muutoksista johtuvat ilmiöt/riskit			
Globaalin ja eurooppalaisen toimintaympäristön muutos			
<ul style="list-style-type: none"> - Kansainvälisessä ja Euroopan poliittisessa sekä taloudellisessa ja teknologisessa kehityksessä tapahtuu ennakoimattomia muutoksia. Ne vaikuttavat maailmanlaajuiseen tuotannon- ja työnjakoon sekä yhteiskunnan perustoimintoihin ja -rakenteisiin. - Turvallisuuspoliittisessa tilanteessa tapahtuu muutoksia. - Koronapandemian vaikutukset heijastuvat toimintaympäristöön globaalisti ja kansallisesti 	<ul style="list-style-type: none"> - Arvioidaan säännöllisesti toimialan kehitystä makrotason ilmiöiden näkökulmasta ja laaditaan skenaarioita mahdollisiin muutoksiin varautuen. - Arvioidaan toimialan kehitysnäkymiä ja toimintaedellytyksiä laajasta globaalista näkökulmasta. - Varmistetaan kansakunnan osaamistaso. - Huolehditaan verkostoitumisesta ja varautumiskyvystä. - Arvioidaan, muutetaan ja kehitetään toimintaa koronapandemiasta saatujen kokemusten perusteella 	16 (4 x 4)	KPE ja KAS, osastot, kansainvälisen toiminnan yhteistyöryhmä
Toimialan ydintoiminnoissa tavoitteiden saavuttaminen epäonnistuu			
<ul style="list-style-type: none"> - Osaamis pohja rapautuu ja tieteen taso laskee. - Koronapandemian vaikutukset vaurioittavat vakavasti kulttuurin toimialaa. Kulttuurin tarjonta, saatavuus ja rakenteet heikentyvät. - Kuntien heikentyvä taloustilanne vaarantaa sivistyspalveluiden rahoituspohjaa. - Väestö ei liiku riittävästi. - Lasten ja nuorten eriarvoisuus lisääntyy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Toteutetaan hallitusohjelmaa tavoitteiden mukaisesti. - Toteutetaan OKM:n 2030 strategiaa tavoitteiden mukaisesti. - Käytössä on toimiva, tietoon perustuva johtamis- ja ohjausjärjestelmä. - Toimintaympäristön muutoksia ennakoidaan, arvioidaan ja seurataan. - Varmistetaan toiminnan vaikuttavuus. - Varmistetaan että ohjauselementit kohdistuvat oikein. 	20 (4 x 5)	KPE, osastot, tutkimuksen, ennakoinnin ja arvioinnin yhteistyöryhmä
Talouden rakennemuutos ja julkisen talouden kestävyysvaje: Sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvu aiheuttaa paineita kaikkien muiden julkisesti rahoitettujen toimien järjestämiseen ja toisaalta lapsi- ja nuorisokäluokkien pienentyminen aiheuttaa tuottavuuden kasvupaineita. Työllisyys ei kasva.			
<ul style="list-style-type: none"> - Ilmiöitä ja toimenpiteiden vaikutuksia ei tunneta riittävän hyvin, voidaan tehdä virheellisiä valintoja. - Toimialojen rahoitus vähenee ja palveluja ei voida tarjota. 	<ul style="list-style-type: none"> - Päätöksenteon tietoperusta varmistetaan ja lisätään ennakointia. - Lisätään vaikuttavuuden arviointia. - Vahvistetaan lainsäädäntöprosessia. - Vaikutetaan uudistusten valmisteluun ja toimeenpanoon. Huolehditaan toimivasta vuoropuhelusta ja yhteistyöstä valtioneuvoston, hallinnonalan ja sidosryhmien kanssa. - Vahvistetaan uudistuksiin kannustavaa johtamista ja toimintakulttuuria. - Priorisoidaan tehtäviä. 	20 (4 x 5)	KPE ja TAL, osastot, rahoituksen yhteistyöryhmä, säädösvalmistelun yhteistyöryhmä

Maahanmuutto			
<ul style="list-style-type: none"> - Turvapaikanhakijoiden määrä kasvaa. - Yhteiskunnalliset ja poliittiset jännitteet lisääntyvät mikäli turvapaikan hakijoiden hakemusten käsittely viivästyy ja/tai turvapaikan saaneiden kuntiin sijoittaminen viivästyy. - Turvapaikan saaneiden kotouttamisessa epäonnistutaan. - Ei pystytä järjestämään määrällisesti tai laadullisesti riittäviä koulutus- ja kulttuuripalveluita. - Suomi ei houkuttele riittävästi työelämän tarvitsemia osaajia ja täällä opiskelevat kansainväliset opiskelijat eivät työllisty suomalaisille työmarkkinoille. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ylläpidetään kykyä nopeaan reagointiin. - Huolehditaan hallinnonalojen välisestä yhteistyöstä ja varmistetaan kokonaisuuden hallinta. - Maahanmuuttajien asemaa ja Suomen vetovoimaa koskevaa tietopohjaa vahvistetaan ja laajennetaan. - Lisätään kansalaisryhmien keskinäistä vuorovaikutusta ja vahvistetaan kansalaisyhteiskuntaa. - Toteutetaan toimintasuunnitelmissa sekä -ohjelmissa suunnitellut toimet (Hallituksen kotouttamista koskeva toimintasuunnitelma, Maahanmuuttajien koulutuspolut ja intergrountitoimenpideohjelma sekä Merkityksellinen Suomessa -ohjelma.) - Panostetaan poikkihallinnolliseen yhteistyöhön opiskelijoiden ja tutkijoiden palveluiden kehittämiseksi ja maahantulon ja maassa pysymisen esteiden poistamiseksi. 	12 (3 x 4)	KPE, osastot
SOTE- uudistus ja maakuntien perustaminen			
<ul style="list-style-type: none"> - Kuntien järjestämien palveluiden (opetus- ja kulttuuritoimi) rahoituspohja heikkenee olennaisesti ja palvelujen tuottaminen vaarantuu. - Kuntien peruspalveluiden valtionosuusjärjestelmä ei toimi riittävän hyvin. - Toteutuksessa ei oteta riittävästi huomioon ministeriön toimialan tarpeita. - Ministeriön toimialan palveluita ei pystytä tuottamaan kattavasti ja asiakaslähtöisesti. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ministeriön toimialojen tulee olla mukana valtionosuusuudistuksen valmistelussa. - Osallistutaan aktiivisesti muutoksen valmisteluun ja toimeenpanoon. - Ministeriön sisäinen valmistelu on toimivaa ja kokonaisuuden hallinta on varmistettu. 	20 (4 x 5)	TAL; rahoituksen yhteistyöryhmä, VAPOS, KUPO, NUOLI
Rahoitusprosessit eivät toimi tehokkaasti, eikä niiden uudistaminen onnistu			
<ul style="list-style-type: none"> - Valtionosuuksia ja valtionavustuksia koskevat uudistukset ja kehittämistyö epäonnistuvat. - Toimialakohtaiset rahoitusuudistukset epäonnistuvat. - Tieto- tai laskentapohja pettää. 	<ul style="list-style-type: none"> - Johtamisen keinoin varmistetaan uudistusten toimeenpano. - Varmistetaan ministeriön toimiva sisäinen valmistelu ja kokonaisuuden hallinta. - Varmistetaan yhtenäiset toimintamallit. 	8 (2 x 4)	TAL, rahoituksen yhteistyöryhmä, osastot
Rahapeliyhtiöiden toiminta			
<ul style="list-style-type: none"> - Monipoliasema murtuu. - Toimialan asema rahoituksen ohjauksessa heikentyy. - Rahapeliyhtiön tuotto laskee pysyvästi eivätkä kompensointitoimet ole riittäviä taiteen, tieteen, liikunnan ja nuorisotyön rahoituksen kannalta. 	<ul style="list-style-type: none"> - Seurataan ja ennakoidaan yhtiön toiminnan ja tuoton kehitystä. - Varaudutaan alenevaan tuoton kehitykseen. - Vaikutetaan valmisteluun. 	16 (4 x 4)	KPE, TAL, Osastot
Hallinnonalan ja toimialan ohjaus			
<ul style="list-style-type: none"> - Ohjausjärjestelmät eivät pysty varmistamaan strategisten tavoitteiden saavuttamista. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ohjauskäytännöt arvioidaan ja kehitetään niiden strategisuuden ja vaikuttavuuden näkökulmasta. 	8 (2 x 4)	Osastot, tulosohjauksen yhteistyöryhmä

Yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden heikentyminen			
<ul style="list-style-type: none"> - Oppilaitosten ja toimialan muiden julkisten laitosten ja yleisötapahtumien turvallisuus heikentyy. 	<ul style="list-style-type: none"> - Syrjäytymisen ehkäisy - Varmistetaan, että toimialan organisaatioilla on ajan tasalla olevat ja nopeaa reagointia tukevat pelastussuunnitelmat. - Turvallisuusstrategia päivitetään. - Huolehditaan yhteistyöstä turvallisuudesta vastaavien viranomaisten kanssa. 	3 (1 x 3)	HAL ja valmiusryhmä
Digitaalinen toimintaympäristö			
<ul style="list-style-type: none"> - Kokonaisuuden hallinta ei ole riittävällä tasolla. - Panostukset eivät kohdennu oikein eivätkä tuota toivottuja tuloksia. Toimintaa ei pystytä muuttamaan. - Uudistaminen jää sektorikohtaiseksi. - Hallinnonalalla toteutetaan päällekkäisiä hankkeita. 	<ul style="list-style-type: none"> - Hallinnonala ja sidosryhmät osallistuvat hankkeiden valmisteluun. - Hankehallinnan menetelmät ovat tehokkaita. - Rohkaistaan innovatiivisuuteen ja luovuuteen. - Rohkaistaan poikkihallinnollisiin kokeiluihin. - Priorisoidaan toimintaa siten, että kokonaisuus on hallittu. 	9 (3 x 3)	HAL/TH, osastot
Tietoturvaluus ja tietosuoja ministeriössä, hallinnonalalla ja toimialoilla			
<ul style="list-style-type: none"> - Tietomurto vaarantaa tietovarannoissa olevien henkilötietojen tai muun suojattavan tiedon turvallisuuden - Palvelunestohyökkäykset tai muut tietojärjestelmien häiriöt estävät järjestelmien ja tietovarantojen käytön ja niihin perustuvien tehtävien ja palvelujen hoitamisen - Edellisistä aiheutuu toiminnallisia, taloudellisia ja maineriskejä 	<ul style="list-style-type: none"> - Arvioidaan tietoturvaluuden tila hallinnonalalla ja toimialoilla. Arvioinnin perusteella ministeriön johto päättää mahdollisista lisätoimenpiteistä. 	8 (2 x 4)	Tilannearviointi: ministeriön tiedonhallinnan ohjausryhmä, ministeriön osastot ja toimintayksiköt, virastot
Valtioneuvoston ja ministeriön sisäisestä toiminnasta johtuvat riskit			
Valtioneuvoston sähköinen toimintaympäristö ja yhteiset palvelut:			
<ul style="list-style-type: none"> - Valtioneuvoston keskitetyt palvelut eivät toimi ministeriön kannalta tarkoituksenmukaisesti. - Palvelujen estohyökkäykset vaikeuttavat työn tekemistä. 	<ul style="list-style-type: none"> - Osallistutaan täysipainoisesti valmisteluun ja tehdään aktiivisesti yhteistyötä valtioneuvoston kanslian ja valtiovarainministeriön kanssa palveluiden kehittämisessä. 	6 (2 x 3)	HAL/TH
Ministeriön toiminta ja talous eivät ole kestäväällä pohjalla			
<ul style="list-style-type: none"> - Ei kyetä kehittämään johtamista, prosesseja ja toimintatapoja ja osaamista niin, että toiminta uudistuu ministeriön asemaa tulevaisuus- ja sivistysministeriönä tukevaksi. - Ministeriön toiminnassa on osaamiskapeikkoja. - Ei saada aikaan riittäviä toimintamenoäästöjä. 	<ul style="list-style-type: none"> - Varmistetaan henkilöstön sopeuttamissuunnitelman 2020–2023 ja ministeriön toiminnan uudistamista koskevan suunnitelman päivittämistarpeet sekä toimenpiteiden määrätietoinen läpivienti, arviointi ja seuranta - Tehokkaalla johtamisella, ennakoinnilla ja arvioinnilla varmistetaan toimintakyky ja osaaminen. - Osaamiskartoituksen toteuttaminen ja siitä saatujen oppien hyödyntäminen 	16 (4 x 4)	KPE ja TAL, HAL, rahoituksen yhteistyöryhmä

Hallinnonalan ja ministeriön maine- ja julkisuusriski			
<ul style="list-style-type: none"> - Luottamus viranomaisen toimintaan vaarantuu. - Ministeriön valvonta pettää. - Resurssien rajallisuus ja säästöt aiheuttavat toimijakentän negatiivista palautetta. 	<ul style="list-style-type: none"> - Ministeriön toiminnassa noudatetaan lain-säädäntöä ja puututaan väärinkäytöksiin resurssimalla sisäistä ja ulkoista tarkastusta sekä varmistamalla itsenäisyys. - Toimintatavat ovat selkeitä ja avoimia. - Toimiva ja avoin vuoropuhelu hallinnonalan ja sidosryhmien kanssa. - Edistetään ministeriön laadunhallintaa pitkäjänteisesti. - Arviointi ja seuranta on läpinäkyvää ja toimivaa. Seurataan varhaisia signaaleja. - Viestintä on kiinteästi mukana prosesseissa. Viestinnän toimenpiteet ajoitetaan oikein. Pyritään proaktiiviseen toimintaan. - Varmistetaan virkakunnan viestinnän osaaminen kaikessa toiminnassa. 	9 (3 x3)	TAL ja VIY

*Määrittely: riskin todennäköisyys asteikolla 1-5 ja vahingon merkittävyys asteikolla 1–5. Lasketaan näiden tulo.

** Osastot arvioivat riskejä omien toimialojensa osalta. Lisäksi kansliapäällikön johtoryhmä seuraa riskikokonaisuutta säännöllisesti.

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Undervisnings- och kulturministeriet

Ministry of Education and Culture

Ministère de l'Éducation et de la Culture

ISBN: 978-952-263-868-7 (PDF)

ISSN: 1799-0351 (PDF)